

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 367/04-57

Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí 4. marca 2008 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť firmy Z. M. – H., Ž., zastúpeného advokátom JUDr. D. Ch., Ž., pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. 59 Cb 4/99 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. 7 Obo 190/03 a takto

r o z h o d o l :

Základné právo firmy Z. M. – H. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. 59 Cb 4/99 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. 7 Obo 190/03 porušené nebolo.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. novembra 2004 doručená sťažnosť firmy Z. M. – H., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. D. Ch., Ž., pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 59 Cb 4/99 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 7 Obo 190/03 (o zaplatenie sumy 4 829 592,30 Sk s príslušenstvom).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že návrhom podaným krajskému súdu sa domáhal zaplatenia sumy 4 829 592,30 Sk s príslušenstvom proti odporcovi T., s. r. o., B. Vo veci rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 59 Cb 4/99 zo 17. júna 2000 tak, že návrhu vyhovel. Odporca podal odvolanie 7. septembra 2000, o ktorom najvyšší súd rozhodol 21. februára 2002 tak, že rozsudok zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Krajský súd vo veci znovu rozhodol 11. decembra 2002 a najvyšší súd opätovne uznesením sp. zn. 7 Obo 190/03 z 27. februára 2004 zrušil prvostupňový rozsudok a vrátil vec na nové konanie. Sťažovateľ si bránil svoje práva, keď urgoval krajský súd 30. septembra 2003, 11. augusta 2003 a 7. júla 2004 a najvyšší súd 17. júla 2002 a jeho predsedu podaním z 9. augusta 2002.

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uviedol:

„(...) Na základe indícií sme sa zaujímali o osud dlžníckej spoločnosti, aby sme pre súdne prietahy neboli poškodení stratou vymáhateľnosti pohľadávky. Preto v novembri 2004 sme požiadali registrový súd OS Bratislava I o príslušnú informáciu. Bolo nám však pripísom z 19. 11. 2004 doručeným 22. 11. 2004 oznámené, že spoločnosť T. s. r. o. bola vymazaná z obchodného registra tamojšieho súdu. V dôsledku toho súdne konanie

ohľadne vymáhania pohľadávky vo výške 4 829 592,30 Sk s príslušenstvom, pre vážnu prekážku bude zastavené na ujmu veriteľa Z. M. H., Ž.

(...) Dňa 8. 1. 2003 bol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok odporcu T. s. r. o., ktorý v čase konkurzného konania podal dňa 21. 3. 2003 odvolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. 12. 2002 a zaplatil zrejme súdny poplatok z odvolania vo výške 193 180,- Sk, hoci podľa konkurzného zistenia nevlastnil žiaden majetok. Týmto spôsobom odporca v dôsledku nečinnosti súdov dosiahol cielené zrušenie svojej spoločnosti a vyhol sa splácaniu svojich záväzkov. “

Sťažovateľ je toho názoru, že postupom oboch súdov došlo k porušeniu jeho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základných práv, prikázal obom súdom vyplatiť mu primerané finančné zadosťučinenie v sume po 250 000 Sk, ako aj trovy právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uznesením č. k. III. ÚS 367/04-10 z 8. decembra 2004 prijal sťažnosť na ďalšie konanie.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti listom sp. zn. Spr. 3032/2005 z 15. februára 2005 vyjadril JUDr. T. K., poverený riadením krajského súdu, pričom okrem podrobnej chronológie úkonov krajského súdu uviedol:

„(...) konanie pred krajským súdom, týkajúce sa nároku sťažovateľa na úhradu odplaty za vykonané práce v zmysle uzavretej zmluvy o dielo, nie je poznačené zbytočnými prieťahmi, ktoré by boli spôsobené postupom, resp. nečinnosťou súdu.

(...) Nakoľko počas konania na Najvyššom súde SR došlo k výmazu spoločnosti žalovaného z Obchodného registra, súd prvého stupňa po doručení spisu z odvolacieho súdu konanie zastavil. S ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, najmä skutkovú a právnu zložitost' veci, správanie účastníkov konania a postup súdu, domnievam sa, že konanie

vedené na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 59 Cb 4/99 nebolo poznačené zbytočnými priedahmi zo strany konajúceho súdu.“

JUDr. T. K., poverený riadením krajského súdu, v podaní sp. zn. Spr. 3032/2005 z 11. januára 2005 uviedol, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti listom č. k. KP 8/05-1 z 21. januára 2005 vyjadril predseda najvyššieho súdu, v ktorom uviedol:

„(...) Podľa zberného spisu bol spis krajského súdu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený na rozhodnutie o odvolaní 13. augusta 2003. Vec bola v odvolacom konaní vedená pod sp. zn. 7 Obo 190/03. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o odvolaní bez nariadenia pojednávania uznesením z 27. februára 2004. Rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ten istý deň bolo rozhodnutie vyhotovené a dané súdnej kancelárii na opísanie. Rozhodnutie bolo vyhotovené a krajskému súdu spolu so spisom odoslané 2. apríla 2004.

Z uvedeného vyplýva, že v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 7 Obo 190/03 Najvyšší súd Slovenskej veci rozhodol približne šesť mesiacov po tom, ako mu bol spis predložený a necelých osem mesiacov po predložení bol spis vrátený súdu prvého stupňa. Uvedenú lehotu považujem za primeranú charakteru konania na Najvyššom súde Slovenskej republiky, počtu vecí, ktoré jednotlivým senátom kolégia ročne dôjdu a počtu vecí, ktoré senáty mesačne vybavujú.

Podľa môjho názoru postup Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v uvedenom odvolacom konaní nie je možné považovať za porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov. Navrhujem sťažnosť vo vzťahu k Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky zamietnuť ako bezdôvodnú.“

Predseda najvyššieho súdu v tomto podaní uviedol, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci.

Právny zástupca sťažovateľa v podaní zo 7. marca 2005 uviedol, že netrvá na verejnom ústnom pojednávaní.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 253/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni uvedený stav právnej neistoty.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, IV. ÚS 15/03), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím“.

Zo spisu krajského súdu sp. zn. 59 Cb 4/99 vyplýva, že 14. apríla 2004 došlo vo veci k zastaveniu konania v dôsledku vymazania účastníka z obchodného registra. Uznesenie o zastavení konania nadobudlo právoplatnosť 11. mája 2004.

Z hľadiska konania o sťažnosti namietajúcej prietahy v konaní došlo k nastoleniu právnej istoty už pred prijatím veci ústavným súdom na ďalšie konanie.

Pokiaľ ide o doručenie tohto rozhodnutia, predseda krajského súdu uviedol, že „... dňa 14. apríla 2004 súd vydal vo veci uznesenie, ktorým konanie zastavil s poukazom na § 103 a § 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko bol žalovaný ku dňu 15. marca 2004 vymazaný z Obchodného registra. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11. mája 2004. Dňa 24. augusta 2004 sa dostavil na súd žalobca za účelom prevzatia fotokópie doručenky uznesenia o zastavení konania“.

Sťažovateľ nenamietal porušenie svojich práv v priebehu konania ani doručenie rozhodnutia, preto sa ústavný súd s touto otázkou nevysporiadal, a podania sťažovateľa po právoplatnosti smerujúce na krajský súd sú bezpredmetné z dôvodu právoplatnosti uznesenia o zastavení konania a zániku účastníka sporu.

Ústavný súd pri svojom rozhodovaní vychádzal aj zo svojej doterajšej judikatúry, podľa ktorej ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte dochádza alebo porušenie v tom čase ešte trvá (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05, III. ÚS 329/06). Sťažovateľ namietal prieťahy v konaní krajského súdu a najvyššieho súdu v čase, keď súdne konanie už bolo právoplatne skončené.

Z uvedeného vyplýva, že krajský súd a najvyšší súd v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (25. novembra 2004) už nemohli žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne prieťahy v ňom, a teda nemohli ani porušovať v sťažnosti označené práva sťažovateľa, pretože súdne konanie bolo právoplatne skončené 11. mája 2004.

Na základe týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru, že postupom krajského súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 59 Cb 4/99 a najvyššieho súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 7 Obo 190/03 nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. marca 2008